

El ritual de l'escombra

Per PepMaria el dl., 15/02/2016 - 09:00

Dissabte al vespre hi havia reunió de monitors d'un grup d'Escoltes. L'animador de la fe del grup va començar la seva activitat d'espiritualitat preguntant als monitors: "Qui m'ajuda a escombrar aquesta sala?". I els va mostrar una escombra i una pala. Una monitora molt decidida i servicial va agafar l'escombra i va escombrar i recollir una estona. En acabar, l'animador li ho va agrair, però posant cara de "No ho has acabat de fer del tot bé". Un altre voluntari va sortir ràpidament, per escombrar més a fons la sala. Quan aquest segon va acabar, l'animador li va donar també les gràcies, però amb la mateixa cara d'abans. Aleshores va dir: "Sabeu el primer que cal fer per escombrar bé una sala? Doncs netejar l'escombra. Això és el que farem en l'activitat que comença.". I després d'un breu silenci, va continuar l'activitat. El ritual de l'escombra volia fer visibles dues idees: que el sentit de la nostra vida és fer servei als altres; i que per a servir bé cal tenir cura d'un mateix, treballar la vida interior, netejar l'escombra. Perquè escombrant se'ns enganxa brutícia. I acabem tractant malament les persones o les coses amb què tractem, per molt que desitgem inicialment servir-los. Per això ens hem netejar. I fer-ho amb "afecte i tendresa", com apunta la Reflexió de fi d'any 2015 de Cristianisme i Justícia:

"Sense afecte i tendresa, sense dedicar temps i energia a tenir cura de nosaltres mateixos, estem externalitzant costos. Ho paga el nostre cos i la nostra psicologia, ho paguen els més vulnerables i els exclosos d'aquest món, ho paga la naturalesa, ho paguen les dones, ho paguen els nens i les nenes, les relacions de veïnatge, la família, els amics". ("Transformem el món des de l'afecte i la tendresa")

De fet, rebem crides diverses a tenir cura de nosaltres mateixos. Però en alguns casos la crida inclou la proposta de models de salut, bellesa o perfecció moral als quals creiem que ens hem de conformar. I aleshores la cura de mi mateix/a pot acabar tirant per la finestra l'afecte i la tendresa: perquè els esforços per conformar-nos en aquests models esdevenen subtils tortures auto-infligides sobre el nostre cos i la nostra psicologia. Tortures que acabem projectant sobre els altres i el món.

En canvi, el ritual de l'escombra suggereix que tenir cura d'un/a mateix/a no consisteix a construir una imatge perfecta (externa) de mi. Per contra, l'afecte i la tendresa que ens dirigim a nosaltres mateixos en netejar-nos inspiren un mètode amable de treballar la pròpia salut i bellesa interior. Al servei d'un món millor.

- Quins moments del dia o la setmana em cuido de mi mateix/a?
- En aquestes estones, creix la meva auto-exigència o em tracto amb afecte i tendresa?
- Quines tres persones que conec es tracten amb afecte i tendresa i tracten amb afecte i tendresa la gent i les coses al seu voltant? Què en puc aprendre?
- Quines tres persones que conec no es tracten bé ni tracten bé el seu entorn? Què en puc aprendre?

"Sigues el canvi que vols per al món". Gandhi

"En aquell temps, Jesús digué (...) Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar. Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs, perquè el meu jou és suau, i la meva càrrega, lleugera. » (Mt 11, 25.28-30)

"Digue'ls: 'Que s'alegrin per la bondat i la misericòrdia de Déu. Són superiors a totes les riqueses que puguin acumular'." (Alcorà 10, 58)